

פרשת בשלח תשפ"ג
שיא האמונה

שמות פרק ד

(א) וַיַּעַן מֹשֶׁה וַיֹּאמֶר וְהֵן לֹא יֶאֱמִינוּ לִי וְלֹא יִשְׁמְעוּ בְּקוֹלִי כִּי יֹאמְרוּ לֹא נִרְאָה אֱלֹהֵי יִקְוֶה : (ב) וַיֹּאמֶר אֱלֹהֵי יִקְוֶה מִזֶּה מָה זֶה בְּיַדְךָ וַיֹּאמֶר מֹשֶׁה :

רש"י

(ב) **מזה בידך** - לכך נכתב תיבה אחת, לדרוש מזה שבידך אתה חייב ללקות, שחשדת בכשרים. ופשוטו כאדם שאומר לחברו מודה אתה שזו שלפניך אבן היא. אומר לו הן. אמר לו הריני עושה אותה עץ :

שמות פרק יד פסוק לא

וַיֵּרָא יִשְׂרָאֵל אֶת הַיָּד הַגְּדוֹלָה אֲשֶׁר עָשָׂה יִקְוֶה בְּמִצְרַיִם וַיִּירָאוּ הָעָם אֶת יִקְוֶה וַיֶּאֱמִינוּ בִּיקְוֶה וּבְמֹשֶׁה עַבְדּוֹ :

רש"י

את היד הגדלה - את הגבורה הגדולה שעשתה ידו של הקדוש ברוך הוא. והרבה לשונות נופלין על לשון יד, וכולן לשון יד ממש הן, והמפרשו יתקן הלשון אחר ענין הדבור :

העמק דבר

וירא ישראל את היד הגדלה אשר עשה ה' במצרים וייראו העם את ה'. א"א לפרש שראו הנס שעשה. דא"כ יותר היה ראוי לומר אשר עשה ה' לישראל. שהרי עיקר הנס היה הצלת ישראל ולא טביעת מצרים. ותו מה שייך לזה הראיה ויראה. וכי משום הצלה ונס הגיע פחד ה'. וגם מה זה נתפעלו עתה בקריעת י"ס יותר מיי"מ בפלא. אלא הענין כמו שדרשו במכילתא והגדה היד הגדולה שהיו חמשים מכות או מאתיים מכות. והגיע לכל א' מרודפי ישראל מיתה משונה לפי מעשיו שהרעו לישראל בהיותם בקרבם. ואנו אומרים בברכת ק"ש את רודפיהם ואת שונאיהם בתהומות טבע. היינו חיל המלוכה נקראו רודפיהם שלא משנאה עשו אלא בעבודת המלוכה. אבל שאר המון מצרים מכונים שונאיהם. ומי שנתחייב ע"פ רשעו נטבע וגם מת בהשגחה במיתה הראויה לעונשו. ומזה בפרט נודע להם השגחתו ית' בפרטות על כל יחיד אפילו על גוים מכש"כ על עמו. מש"ה וייראו העם : **ויאמינו בה' ובמשה עבדו.** שעד כה היה מקום עדיין לחשוב אולי כח משה בכשוף או בדיעת שמות הקודש גדול כ"כ לעשות כל המכות וגם קריעת י"ס. אבל עתה שראו הגמול לכ"א בהשגחה כפי מעשיו האמינו כי אך יד ה' הוא. ומשה הוא עבדו ולא עושה מדעתו ח"ו :

שפת אמת – פסח שנה תרל"ט

ויאמינו בה' ובמשה עבדו. וידוע מ"ש בספרים כי ע"י אמונת חכמים יכולין לבוא לאמונת הבורא ית' כי אמונתו למעלה מאמונת חכמים. אבל הוא בחי' אני ראשון ואני אחרון. כי יש אמונה בה' מקודם וזה מביא לאמונת חכמים ואח"כ באין לאמונה אמיתית בהשי"ת. וכן הסדר בכאן ויאמינו בה' אח"כ ובמשה ואח"כ אז ישיר כו' שבהשירה באו בני"י לאמונה אמיתית כנ"ל. והוא כלל ופרט וכלל כמ"ש ברע"מ פ' וארא :

Visit www.atid.org/shiur for audio recordings, Podcasts, or to sign-up to receive sources in advance.
Visit www.WebYeshiva.org to sign up for Rabbi Brovender's fully interactive, online Yeshiva.